

CO7

Funerair erfgoed

In de middeleeuwen ontstonden kerkhoven in en rond de kerk. Om hygiënische redenen verbood keizer Jozef II dit in 1784. Begraafplaatsen moesten vanaf toen buiten de kernen aangelegd worden. Soldatenbegraafplaatsen tekenen het landschap van de Westhoek als eerbetoon aan de gesneuvelden uit de Grote Oorlog.

Kerkhoven en begraafplaatsen zijn plekken van herinnering waar duizenden verhalen de wortels van een gemeente vormen. Funerair erfgoed bevat dus zowel roerend, immaterieel als onroerend erfgoed. Jaarlijks staat het funerair erfgoed in de kijker tijdens de Week van de Begraafplaatsen en [Reveil](#).

Sinds 2004 moeten alle gemeentebesturen een lijst hebben met graven van lokaal historisch belang. In 2011 gaf CO7 daarom een [infobundel](#) uit over funerair erfgoed met:

- een rapport van het vooronderzoek van het funerair erfgoed in de CO7-regio door Anne-Mie Havermans;
- een draaiboek bij het inventariseren van funerair erfgoed met vrijwilligers.

In 2010 verscheen er een publicatie over het gemeentelijk funerair erfgoed van Zonnebeke. Je kan de [lijst met historisch waardevolle graven](#) raadplegen. In 2018 beschermde Ieper lokaal [een vijftigtal waardevolle graven](#), deze graven mogen niet verdwijnen en kunnen zelfs hergebruikt worden. In Poperinge kan je de lijst met historische graven raadplegen. [In Vleteren](#) kan je terecht via een digitaal geoloket.

Ben je op zoek naar tips om funerair erfgoed te onderhouden? Neem dan een kijkje in de [onderhoudsbrochure van Monumentenwacht](#). Monumentenwacht organiseerde in 2021 ook een online vragenuurtje over funerair erfgoed, dat kan je [hier](#) herbekijken.

Vaak zijn begraafplaatsen een groene oase in de bebouwde omgeving. Sinds 1 januari 2015 mogen gemeenten geen pesticiden meer gebruiken. Men is daarom voortdurend op zoek naar mogelijkheden om fraaie, groene ruimten te creëren. Ook de definitie van een begraafplaats is geëvolueerd, het is niet langer een laatste rustplaats. Het is een plaats waar je in het groen tot bezinning kan komen, zoals op de parkbegraafplaats in Oostvleteren.

Nuttige linken:

- [Grafzerkje vzw, een Vlaamse vereniging voor funerair erfgoed](#)
- [Epitaaf vzw, een Brusselse vereniging voor funeraire grafkunst](#)
- [Commonwealth War Graves Commission die instaat voor het onderhoud en beheer van de Gemenebest begraafplaatsen](#)
- [Inventarisatieproject Versteende Getuigenissen, Midwest](#)
- [Draaiboek inventarisatie, beheer en herwaardering van plattelandskerkhoven, Provincie Vlaams-Brabant](#)
- [Sterven in stijl - Status questionis van het onderzoeken, beschermen en beheren van funerair erfgoed in Vlaanderen, Agentschap Onroerend Erfgoed.](#)

Contactpersonen

- - Laura Pinson

-
- tel. 0470 61 11 42
- laura.pinson@co7.be